

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.166

(Prot Nr.67, 3. §)

2007. gada 5. decembrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr.2758/07/06/40

Par SIA „Euroaptieka” un SIA „Daugavas aptieka” apvienošanu

Konkurences padome 06.11.2007. saņēma ziņojumu par SIA „Euroaptieka” un SIA „Daugavas aptieka” apvienošanu (turpmāk – Ziņojums), SIA „Euroaptieka” pērkot SIA „Daugavas aptieka” kapitāla daļas.

13.11.2007. Konkurences padome SIA „Euroaptieka” nosūtīja vēstuli Nr.2729, kurā informēja, ka par pilnīga Ziņojuma iesniegšanas datumu ir uzskatāms 06.11.2007.

SIA „Euroaptieka” (no 21.12.2006. SIA „Euroaptieka”) ir reģistrēta Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003558181, juridiskā adrese – Kurzemes prospekts 1a, Rīga.

SIA „Daugavas aptieka” ir reģistrēta Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003783049, juridiskā adrese – Krišjāņa Valdemāra ielā 57/59, Rīga.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1.Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA „Euroaptieka” nenodarbojas ar aptiekas pakalpojumiem, bet tikai administrē tai piederošās aptiekas. Tās galvenie darbības veidi ir darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību, iekārtu iznomāšana, grāmatvedības pakalpojumi, reklāmas, mārketinga pakalpojumi, u.c. Savukārt SIA „Euroaptieka” meitas uzņēmumu darbības veidi ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecība, aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, medicīnisko un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība, kosmētikas un tualetes piederumu mazumtirdzniecība.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA „Euroaptieka” 19.01.2006. gadā realizēja izšķirošo ietekmi vairākos meitas uzņēmumos: SIA “BSV”, SIA „Elkonis”, SIA „Ezerkrasta aptieka”, SIA „IVAS S”, SIA „Kordo – M”, SIA „Ķirzakas aptieka”, SIA „LIVS PLUS”, SIA „MARGRIETIŅAS APTIEKA”, SIA „PAULAS MAZĀ APTIEKA”, SIA „SALAS APTIEKA”, SIA „VALEO-FARM”, SIA „VITA FARM”, SIA „VIVVA”, SIA „ZĪLE”.

2. SIA „Daugavas aptieka” (no 16.11.2005 – 02.02.2006. nosaukums bija SIA „Mūsu aptieka 5”) darbība ir saistīta ar farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecību tai piederošajā aptiekā. SIA „Daugavas aptieka” īpašnieks ir fiziska persona. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, SIA „Daugavas aptieka” nerealizē izšķirošo ietekmi citos uzņēmumos. SIA „Daugavas aptieka” pieder viena aptieka, kura atrodas Krišjāņa Valdemāra ielā 57/59, Rīga.

3. Saskaņā ar Ziņojumam pievienoto kapitāla daļu pirkuma līguma kopiju SIA „Euroaptieka” bija panākusi vienošanos par pirkuma darījuma nosacījumiem ar SIA „Daugavas aptieka” par visu SIA „Daugavas aptieka” kapitāla daļu iegādi. Kapitāla daļu pirkuma līgums tika noslēgts 16.01.2006.

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, tirgus dalībnieku apvienošanās ir „tāds stāvoklis, kad (..) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (..) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku (..)”.

Pēc iepriekš minētā pirkuma līguma izpildes SIA „Euroaptieka” pieder visas SIA „Daugavas aptieka” kapitāla daļas. Tātad SIA „Daugavas aptieka” visu kapitāla daļu iegūšana ir uzskatāma par apvienošanos Konkurences likuma izpratnē. Līdz ar to SIA „Euroaptieka” un SIA „Daugavas aptieka” ir tiešie apvienošanās dalībnieki.

4. Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;
- 2) apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk tekstā - Noteikumi) IV sadaļu „Apgrozījuma aprēķināšana”.

Trešajā punktā minētais kapitāla daļu pirkuma līgums tika noslēgts 2006. gada 16. janvārī, tādējādi nosakot, vai apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums pārsniedz 25 miljonus latu, aprēķinos atbilstoši Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 1. punktā noteiktajam par pamatu tiek ņemts 2005. finanšu gads.

SIA “Euroaptieka” un tās meitas uzņēmumu konsolidētais neto apgrozījums 2005.gadā bija Ls 5 166 279.

SIA „Euroaptieka” 2005. gadā realizēja izšķirošo ietekmi vairākos meitas uzņēmumos: SIA “BSV”, SIA „Elkonis”, SIA „Ezerkrasta aptieka”, SIA „IVAS S”, SIA „Kordo – M”, SIA „Ķirzakas aptieka”, SIA „LIVS PLUSS”, SIA „MARGRIETIŅAS APTIEKA”, SIA „PAULAS MAZĀ APTIEKA”, SIA „SALAS APTIEKA”, SIA „VALEO-FARM”, SIA „VITA FARM”, SIA „VIVVA”, SIA „ZĪLE”.

SIA „Daugavas aptieka” nebija neto apgrozījuma par 2005. gadu.

Lai gan tiešo apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums nesasniedz 25 miljonus latu, Konkurences padome secina, ka saskaņā ar minēto Ministru kabineta noteikumu 9. un 13.punktu un vadoties no SIA „Euroaptieka” sniegtās informācijas lietā Nr. 2329/06/07/18¹, ir jāņem vērā

¹ Konkurences padomes 30.11.2006. lēm. Nr.137 (www.kp.gov.lv).

apstākļi, ka Latvijas teritorijā 2005. gadā darbojas citi komersanti, kas līdzīgi kā SIA „Euroaptieka” atradās UAB „Vilniaus prekyba” (08.02.2005. mainot nosaukumu no UAB Eurovalda) izšķirošā ietekmē (netiešā). Šie uzņēmumi bija - SIA „VP Group Latvia” un tās meitas uzņēmumi, kā arī SIA „Eiropica”, SIA „Latvijas tirgotāju kooperācija AIBE” un tās meitas uzņēmums SIA „AIBE loģistika”, SIA „NDX projekti”, kā arī SIA „Rīgas akropole”.

Minēto tirgus dalībnieku kopējais apgrozījums 2005.gadā Latvijas tirgū bija aptuveni 240 miljoni latu.

Tādējādi, veicot galīgo kopējā apgrozījuma aprēķināšanu, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.897, tas pārsniedza 25 miljonu latu sliekšni. Tādējādi izpildījās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā paredzētais kritērijs un SIA „Euroaptieka” pirms apvienošanās bija pienākums iesniegt Ziņojumu par apvienošanos Konkurences padomē.

5. Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 4.punktu konkrētais tirgus, kuru ietekmējusi šajā Ziņojumā norādītā apvienošanās, ir *zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus Rīgas pilsētas teritorijā.*

Konkurences padome, ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju un vadoties no iepriekš izvērtētajām līdzīgām apvienošanās lietām², uzskata, ka ģeogrāfiskais tirgus esošajā gadījumā saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu ir nosakāms kā Rīgas pilsētas teritorija. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus tiek noteikts kā Rīgas pilsētas teritorija, ņemot vērā to, ka apvienošanās sakarā tiek iegādāta viena aptieka Rīgas pilsētā un šajā teritorijā piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās un citas barjeras ir līdzīgas, kā arī konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir līdzvērtīgi visiem tirgus dalībniekiem. Konkurences padome secina, ka patērētāju rīcību, iegādājoties zāles, nosaka aptiekas pieejamības ērtums un tuvums. Zāļu iegāde notiek tajās vietās, kur norisinās patērētāju galvenās aktivitātes (mājas, darbavietas tuvums). Ir secināms, ka aizvietojamība ar citām teritorijām lielākajā gadījumā ir ierobežota.

Konkurences padome, vadoties no iepriekš izvērtētajām līdzīgām apvienošanās lietām, secina, ka konkrētais tirgus ir nosakāms tikai no vispārēja jeb atvērta tipa aptiekām³, neiekļaujot konkrētajā tirgū slēgta tipa aptiekas, jo slēgta tipa aptiekās ir aizliegts izplatīt medikamentus fiziskajām personām.

6. Pavisam Latvijas teritorijā saskaņā ar Veselības ministrijas mājas lapā www.vm.gov.lv esošo informāciju - Licencēto aptieku saraksts uz 02.09.2006. - bija izsniegtas licences 874 vispārēja jeb atvērta tipa aptiekām, tai skaitā Rīgā - 296 aptiekām.

SIA „Euroaptieka” un tās meitas uzņēmumiem 2006.gadā apvienošanās brīdī piederēja 15 aptiekas Latvijas teritorijā. Vienai aptiekai licences darbība, bija apturēta. Rīgā uzņēmējdarbību veica 9 aptiekas.

Saskaņā ar Zāļu valsts aģentūras 15.11.2006. vēstulē Nr. 1-3.11/1079 sniegto informāciju pēc minētās institūcijas rīcībā esošās informācijas nav iespējams atlasīt aptieku realizācijas apgrozījumus tikai Rīgas pilsētā. Pilsētu aptieku dati par apgrozījumu ir iesniegti un atspoguļoti kopā ar attiecīgās aptiekas filiālēm. Līdz ar to jāsecina, ka nevar tikt aprēķināta apvienošanās dalībnieku tirgus daļa iepriekš definētajā konkrētajā tirgū. Pieejamā informācija ļauj to izdarīt tikai paplašinot konkrēto tirgu un iekļaujot tajā arī rajona teritoriju.

Rīgas pilsētas un rajona vispārējā tipa aptieku kopējais realizācijas apgrozījums (LVL bez PVN) 2005.gadā bija LVL 56 830 211,93. SIA „Euroaptieka” meitas uzņēmumu zāļu

² Konkurences padomes 30. 12. 2004. lēm. Nr.90, 6.p.; Konkurences padomes. 16. 03. 2005. lēm. Nr. 6, 5. p (www.kp.gov.lv)

³ Konkurences padomes 13.06.2007. lēm. Nr. 62, 6.p.; Konkurences padomes 13.06. 2007. lēm. Nr.65, 6. p (www.kp.gov.lv)

realizācijas apgrozījums (LVL bez PVN) Rīgas pilsētas un rajona teritorijā 2005.gadā bija LVL 1 946 114. (Zāļu valsts aģentūras rīcībā nav informācijas par SIA „Daugavas aptieka” zāļu realizācijas apgrozījumu 2005.gadā). No Uzņēmuma Reģistra iegūtā informācija norāda, ka SIA „Daugavas aptieka” ir uzsākusi darbību 2005.gada novembrī. Tādējādi SIA „Eiroaptieka” meitas uzņēmumu tirgus daļa Rīgas pilsētas un rajona teritorijā 2005.gadā bija aptuveni 3-5 %, tirgu rēķinot pēc zāļu realizācijas apgrozījuma.⁴

Minētā apvienošanās ir vērtējama arī vertikālā aspektā, jo SIA „Eiroaptieka” ietilpst uzņēmumu grupā, kurai ir ietekme ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības lielveikalu vidē tirgū, kaut gan minētajam tirgum nav tieša sakara ar konkrēto tirgu, kur darbojas tiešie apvienošanās dalībnieki.

Ievērojot teikto arī jāsecina, ka apvienošanās dalībnieku tirgus daļa konkrētajā tirgū, t.i., zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū pēc apvienošanās nerasniedza pat 10 %.

2006. gadā SIA „Euroaptieka” ietilpst uzņēmumu grupā, kurai ir ietekme ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības lielveikalu vidē tirgū. Iespējams, ka atrašanās vienā uzņēmumu grupā ar SIA „VP Group Latvia” norāda uz pieejamajiem finanšu resursiem. Taču, tā kā konkrētajā tirgū un Latvijas tirgū kopumā ir līdzvērtīgi konkurenti (a/s „Sentor farm aptiekas” un SIA „Hansa Pharma”), kuru tirgus daļas ir lielākas, tad minētajam faktam nav būtiskas nozīmes.

Līdz ar to Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā tirgū neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis un netiks būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū.

Ņemot vērā minēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas 1.punktu un 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Euroaptieka” un SIA „Daugavas aptieka” apvienošanos, SIA „Euroaptieka” iegūstot izšķirošu ietekmi SIA „Daugavas aptieka”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I. Jaunzeme

⁴ Konkurences padomes 30.11.2006. lēm. Nr. 137, 7.p. (www.kp.gov.lv)